

Natura 2000 område nr. 229 Bjerre Skov og Haslund Skov

Områdebeskrivelse

Natura 2000 området består af to adskilte og væsentlig forskellige skove. På nordsiden af Lysnetbakken mellem Vissing og Værum ligger Bjerre Skov på en jordbund, der overvejende består af plastisk ler. Bjerre Skov er fragmenteret, og består hovedsagelig af stævneede fugtige ellesumpe på plastisk ler i spredt mosaik med åbne græsgange og dyrkede marker. Bjerre Skov er en typisk parcelskov med mange ejere.

Et par km nordøst for Bjerre Skov ligger den mere sammenhængende Haslund Skov på plastisk ler, som de fleste steder er overlejret af moræneler, og hvor der også forekommer kalk. Moderne intensiv skovdrift har berørt dele af skoven, men især skrænterne langs skovens vandløb har karakter af urørt skov med væltede træer og henfaldne stammer.

Vigtigste naturværdier

Området er især udpeget for at beskytte en række forskellige skovnaturtyper, og naturværdierne er først og fremmest knyttet til disse. Samlet er der kortlagt 64,7 ha skovnaturtyper, og heraf udgør elle- og askeskove størstedelen. Bøgeskove på muldbund samt bøgeskov på kalk og blandskove med eg tegner sig for resten.

I Haslund Skov er der en usædvanlig artsrig flora med arter der er typiske for en kalkpræget, næringsrig jordbund. Blandt de sjældnere arter der indgår i skovbundsfloraen kan nævnes *fladkravet kodriver*, *forskelligblomstret viol* samt orkidéerne *glad hullæbe*, *tyndakset gøgeurt*, *ægbladet fliglæbe*, *tæt blomstret hullæbe*, *skov-hullæbe* og *rederod*. Skoven huser endvidere mange hulrugende fugle, som lever i de mange gamle løvtræer.

Bjerre Skov rummer meget flotte og artsrige ellesumpe og flere af dem vidner om længere tids stævnings- og græsningsdrift. Driften er generelt ekstensiv.

Trusler mod områdets naturværdier

Der er foretaget en tilstandsvurdering for de fleste af områdets naturtyper, og truslerne mod udpegningsgrundlaget er registreret.

Mange af de naturtyper, som området er udpeget for at beskytte, vurderes at være påvirket af afsætning af atmosfærisk kvælstof (eutrofiering).

Næringsstofbelastning fra luften udgør på længere sigt en trussel mod bevaringsstatus af de lysåbne naturtyper og vurderes også at være en aktuel trussel i skovkanter og overgangszoner. Kvælstofbelastningen ligger i den høje ende af tålegrænseintervallerne for de fleste naturtyper i habitatområdet.

Der er fundet tegn på næringsberigelse i rigkær, overdrev og i skov, som vurderes at skyldes tidligere eller nuværende gødsning, næringsstofbelastning fra luften eller udvaskning af næringsstoffer. Dette udgør en trussel mod naturtypernes karakteristiske plantesamfund, idet det kan medføre at højt voksende urter, græsser og vedplanter udkonkurrerer mere nøjsomme lavtvoksende og lyskrævende arter. Sammenligning

mellem ældre artslister og artslister lavet i forbindelse med Natura 2000 kortlægningen viser, at karakteristiske overdrevsarter som *bakke-gøgelilje*, *kantet perikon* og *mose-troldurt* er forsvundet fra Bjerre Skov.

Ophør med gamle driftsformer som fx stævningsdrift af elle- og askeskove udgør en trussel mod strukturer og levesteder knyttet til disse.

Der er *tilgroning* på en stor del af de registrerede lysåbne naturtyper i Bjerre Skov, og det vurderes, at der er behov for pleje af større eller mindre omfang på ¾ af det kortlagte areal. Plejen på de mest tilgroede arealer vil typisk dreje sig om rydning af opvækst og etablering af græsningsdrift.

Målsætning og indsats

I Bjerre Skov og Haslund Skov er der i planen lagt hovedvægt på skovnaturtyperne bøg på muld og elle-/askeskov. Skovnaturtyperne sikres deres arealmæssige udbredelse samt en varieret struktur og ekstensiv drift. De truede naturtyper overdrev og rigkær prioriteres højt og deres areal øges på sigt ved gradvis forbedring af naturtilstanden på eksisterende § 3 arealer og vedvarende græsarealer.

Indsatsen vil overvejende være at sikre de terrestriske naturtyper en hensigtsmæssig ekstensiv drift og pleje. Det er meget væsentligt, at der sker en reduktion af kvælstofdepositionen på områdets habitatnaturtyper. Permanent ophør af drift i skovnaturtyper (urørt skov) kan være et nødvendigt tiltag, primært på arealer, som i forvejen i en længere periode har haft minimal eller ingen hugst. Forekomsterne af overdrev og rigkær udvides og sammenkædes, hvor de naturgivne forhold gør det muligt.

Oversigt over de væsentligste virkemidler til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke relevant
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter		X		
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger			X	
Ekstensiv drift Fx indførelse eller opretholdelse af græsning, høslet mm.	X			

Sikring af arealer				
Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)	X			
Reducere forstyrrelser				X
Forbedring/sikring af levesteder				X
Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder				
Sammenkædning af naturarealer				
Fx ved udlæg af naturarealer til samdrift af mindre og adskilte naturområder.	X			